

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**DE KWALITEIT VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN DE
GEMEENTE HAARLEM IN SCHOOLJAAR 2015-2016**

Onderzoeksnummer : 286441
Datum vaststelling : 12 september 2016

Inhoud

Voorwoord	5
1 Samenvatting van de belangrijkste oordelen.....	7
2 Inleiding.....	9
3 Vve in de gemeente Haarlem	11
4 De oordelen over de voor- en de vroegscholen	17
5 Conclusies	29
6 Reactie van de gemeente	31

Voorwoord

In de periode 2007-2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs een landelijke bestandsopname uitgevoerd naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (vve). Daarna is het signaalgestuurde toezicht op vve in de kleine en middelgrote gemeenten in werking getreden.

Voor de periode 2012-2015 hebben het Rijk en de 37 grote steden (G37) afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen met een taalachterstand gebruik kunnen maken van hoogwaardige onderwijsvoorzieningen. In deze afspraken staan kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor de voor- en vroegschoolse educatie. Daarbij is afgesproken dat de inspectie in 2013 en 2015 een monitor uitvoert om de kwaliteit van vve op gemeentelijk niveau, op voorscholen en op vroegscholen (groep 1 en 2 van basisscholen) in beeld te brengen. Dit rapport beschrijft de kwaliteit van vve in de gemeente Haarlem aan het einde van de monitorperiode in schooljaar 2015-2016.

De hoofdinspecteur primair onderwijs,
Dr. A. Jonk

1 Samenvatting van de belangrijkste oordelen

In de gemeente Haarlem is de kwaliteit van het gemeentelijk beleid voor voor- en vroegschoolse educatie volledig op orde.

De kwaliteit van het gemeentelijk vve-beleid kenmerkt zich door:

- Partnerschap in de ontwikkeling van het vve-beleid.
- Samenwerking in koppels (voorschoolse voorzieningen en basisscholen).
- Een brede doelgroepdefinitie.
- Een eenduidig (gedigitaliseerd) systeem van indicering en toeleiding.
- Een eigen ontwikkelde vve-monitor, waardoor een goed beeld van de eigen kwaliteit ontstaat.

De kwaliteit van de uitvoering van voor- en vroegschoolse educatie in de voor- en vroegscholen laat het volgende beeld zien:

- De condities zijn op de voorscholen op orde.
- Het educatief, didactisch en pedagogisch handelen is van voldoende niveau.
- Het ouderbeleid en de kwaliteitszorg op de locaties hebben zich sterk ontwikkeld sinds het vorige onderzoek.
- Het volgen en begeleiden van kinderen verdient, ondanks de ontwikkelingen op dit punt, nog (steeds) aandacht.

De voor- en vroegscholen hebben van tevoren de kwaliteit van hun eigen voor- of vroegschoolse educatie ingeschat. Daaruit volgen de volgende waarderungen:

- De locaties geven zichzelf een veel positievere waardering op het onderdeel ouders dan in 2013.
- De planmatige begeleiding wordt negatiever gewaardeerd dan in 2013.
- De waardering die de locaties zichzelf geven op kwaliteitszorg en doorgaande lijn verschilt niet veel van die in 2013.
- Over het geheel genomen waarderen de locaties zichzelf erg positief.

2 Inleiding

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Haarlem in schooljaar 2015-2016. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/voor-en-vroegschoolse-educatie.

De opbouw van het rapport is als volgt:

Het rapport begint met een beeld van het vve-beleid op gemeentelijk niveau. Daarin wordt ingegaan op de ontwikkeling van de gemeente sinds de bestandsopname en de relatie met de bestuursafspraken tussen het Rijk en de gemeente Haarlem (paragraaf 3.1) Daarna wordt een overzicht gegeven van de voor- en vroegscholen in de gemeente (paragraaf 3.2) en van de door de gemeente aangeleverde vve-documenten (paragraaf 3.3). Tevens geven wij in dit hoofdstuk een oordeel over het gemeentelijk vve-beleid (paragraaf 3.4). De basis van deze beoordeling is een digitale vragenlijst die de gemeente heeft ingevuld. Wij hebben deze vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en in een gesprek met betrokkenen van de gemeente.

Ook de voor- en vroegscholen in de gemeente hebben een digitale vragenlijst ingevuld.

De inspectie heeft in de gemeente Haarlem drie voorschoollocaties en één vroegschoollocatie bezocht om de antwoorden op de vragenlijsten te verifiëren. De resultaten van de locatiebezoeken worden in hoofdstuk 4 toegelicht en de oordelen van de inspectie worden vergeleken met de resultaten van de vragenlijsten. Deze staan in paragraaf 4.2 in de vorm van overzichtstabellen met daarin de waarderingen op basis van eigen antwoorden van de locaties per kwaliteitsaspect (uitkomsten digitale vragenlijst

Hoofdstuk 5 bevat de conclusies over de kwaliteit van vve in de gemeente Haarlem. In hoofdstuk 6 geeft de gemeente een reactie op de bevindingen van de inspectie.

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig.*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen.*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

3 Vve in de gemeente Haarlem

De gemeente Haarlem heeft een digitale vragenlijst ingevuld.

De digitale vragenlijst levert de volgende informatie:

- Een lijst met de vve-documenten die de gemeente heeft aangeleverd: zie paragraaf 3.3
- Een beoordeling van het gemeentelijk vve-beleid: zie paragraaf 3.4.

3.1 Ontwikkeling van vve in Haarlem sinds 2013

Na de tussenmeting in 2013 is de gemeente voortvarend verder gegaan met de ontwikkeling van het vve-beleid. Hoewel, door de motie Rog, indicator 'Resultaten' (1a9) toen als verbeterafspraken gold, heeft de gemeente, conform afspraak, dit in februari 2015 rechtgetrokken.

In 2015 is sowieso veel ontwikkeld, aldus de gemeente. Naast het maken van proces- en resultaatafspraken met de partners heeft de gemeente ook een vve-monitor ontwikkeld, zodat er meer zicht is op de doelgroep, het bereik, de kwaliteit en de opbrengsten. Tevens is er een nieuw registratiesysteem voor de toeleiding in gebruik genomen en zijn er bij het subsidie- en kwaliteitskader nieuwe vve-formulieren ontwikkeld.

3.2 Overzicht van de voor- en de vroegscholen in Haarlem

Voorafgaand aan de digitale vragenlijst hebben wij de gemeente gevraagd naar een overzicht met de vve-peuterspeelzalen en -kinderdagverblijven (dus: de voorscholen) en de bijbehorende vroegscholen (de vve-basisscholen). Dit overzicht is opgenomen in de bijlage.

Tabel 3.1: Overzicht van de bezochte voor- en vroegscholen in de gemeente Haarlem.

Voorschool: Peuterspeelzaal/kinderdagverblijf	Vroegschool: Basisschool
De Boefjes	Franciscus Xaverius
Hazeltje Schalkwijk	
Mini Piramide	

3.3 Lijst met de vve-documenten die de gemeente heeft aangeleverd

Ter onderbouwing van de antwoorden van de vragenlijst heeft de gemeente de volgende beleidsdocumenten toegestuurd of aangereikt tijdens of na het gesprek met de inspectie:

- Stappenplan Resultaatafspraken VVE Haarlem (november 2014);
- Convenant Resultaatafspraken VVE Haarlem (november 2014);
- Flyer 'Klaar voor de start';
- Format inhoudelijk vve-jaarplan/evaluatie voorschoolse voorzieningen in de gemeente Haarlem (februari 2015);
- Subsidie- en kwaliteitskader Voor- en Vroegschoolse Educatie in Haarlem 2015 (eindversie);
- Bijlage: Uitgangspunten scholing taalnorm 3F;
- Notitie 'De vastgestelde content van de toolkit voor vve-professionals';
- VVE in beeld: Monitoropzet Voor- en Vroegschoolse Educatie gemeente Haarlem;
- Flyer 'Wijzer Samenwerken';
- Handleiding 'De kleine Eigen Wijzer';
- Stedelijk rapport vve-monitor Haarlem 2014.

3.4 Het gemeentelijke vve-beleid

In deze paragraaf geven wij onze bevindingen weer over het gemeentelijk vve-beleid.

Per domein wordt weergegeven op welke punten wij het gemeentelijk beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordelen, waar wij nog verbeterpunten zien, zowel zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten wij de gemeente als een voorbeeld voor anderen zien ('4'). Het kan voorkomen dat wij voor een bepaalde indicator geen oordeel geven (GO).

Wij baseren onze bevindingen op onze verificatie van de digitale vragenlijst door middel van documentenanalyse, gesprekken met betrokkenen en informatie uit locatiebezoeken. Waar onze bevindingen afwijken van het beeld uit de digitale vragenlijst van de gemeente, wordt dit vermeld en onderbouwd.

Tabel 3.2: De beoordeling van het gemeentelijk vve-beleid

Het gemeentelijk vve beleid - Haarlem		1	2	3	4	GO
1A1	Definitie doelgroepkind				•	
1A2	Bereik			•		
1A3	Toeleiding				•	
1A4	Ouders				•	
1A5	Integraal vve-programma				•	
1A6	Externe zorg				•	
1A7	Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen				•	
1A8	Doorgaande lijn				•	
1A9	Resultaten			•		
1B	Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau				•	
1C	Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau				•	
2A	GGD-rapport			•		
2B	Gemeentelijk subsidiekader				•	

De inspectie publiceert jaarlijks ook een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/Kinderopvang.

Toelichting:

'1' Verbeterpunten met een afspraak

Er zijn geen verbeterpunten met een afspraak.

'2' Verbeterpunten

Er zijn geen verbeterpunten.

'3' Voldoende

1a2 Bereik

De gemeente heeft in 2015 het gehele proces van indicering en toeleiding gedigitaliseerd. Hierdoor is een sluitend systeem van registratie ontstaan. De gemeente kan per kwartaal de cijfers bekijken via een dashboard en zo onder andere zicht houden op de omvang van de doelgroep en hoeveel kinderen zijn geplaatst. Tevens is er zicht op non-bereik. Dit geeft de gemeente meer sturingsinformatie om zo gericht beleid te kunnen maken.

Alle data is met terugwerkende kracht in de monitor geplaatst. Op dit moment bereikt de gemeente 71% van de doelgroepkinderen volgens de eigen doelgroepdefinitie. In januari 2016 verwacht de gemeente de monitor volledig te kunnen gebruiken. Dan wordt ook bekend hoeveel doelgroepeuters, volgens de gewichtendefinitie, gebruik maken van een vve-kindplaats.

1a9 Resultaten

De gemeente heeft een convenant en stappenplan ter implementatie met de partners opgesteld. Voor de vroegscholen zijn met de partners resultaatafspraken geformuleerd. Met zowel de voorschoolse voorzieningen als de vroegscholen zijn aanvullend procesafspraken (randvoorwaarden) gemaakt, zodat er optimale opbrengsten binnen vve kunnen worden gerealiseerd.

De gesprekken over de opbrengsten vinden zowel op het niveau van het bestuur als binnen de vve-koppels en op lokaal niveau plaats. Dit jaar wordt gezien als pilotjaar, waarin men zich over 2014 verantwoordt. Een werkgroep monitort op dit moment het gehele proces, waarbij twee maal per jaar gegevens worden aangeleverd voor de gewichtenleerlingen.

De waarde van de toetsresultaten blijkt in de praktijk echter niet toereikend om de ontwikkelingen te beoordelen, aldus de gemeente. Door bijvoorbeeld verschillen in de leerlingvolgsystemen zijn gegevens onvoldoende vergelijkbaar. Dit betekent dat de resultaatafspraken met de scholen binnenkort zullen worden herzien.

De procesafspraken, bijvoorbeeld ten aanzien van de kwaliteit van de uitvoering, administratie vve-kinderen en ontwikkelingsgegevens, lijken voor een groot deel te zijn behaald zowel door de voor- als door de vroegscholen.

2a De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt.

De gemeente heeft geregeld dat de GGD alle vve-locaties jaarlijks beoordeelt. Naast de basiskwaliteit wordt hierbij ook de kwaliteit van de voorschoolse educatie meegenomen.

'4' Voorbeeld voor anderen

1a1 Definitie doelgroepkind

De Haarlemse doelgroepdefinitie is breder dan die van het Rijk en is al in september 2009 vastgesteld door het college. De gemeente heeft in januari 2016 een stedelijke conferentie met de partners en secundaire toeleiders gehouden om de definitie te evalueren. Belangrijkste vraag hierbij is 'Vallen de leerlingen die baat hebben bij vve nu onder de definitie?'

De gemeente merkt namelijk dat in de praktijk een derde van alle peuters onder de brede doelgroepdefinitie valt en met name onder de categorie 'overig' (o.b.v. spraak/taalontwikkeling). Hierdoor worden bijvoorbeeld ook expatkinderen als doelgroepkinderen aangemerkt (en wellicht ook andere kinderen) waarbij vve niet de meest adequate oplossing voor het 'probleem' is.

1a3 Toeleiding

Zoals hierboven al genoemd, heeft de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) een (digitale) toeleidingsmonitor ontwikkeld. Tegelijkertijd is de toeleiding vervroegd naar 11 maanden. Hiertoe is het protocol toeleiding vernieuwd en opnieuw vastgesteld. De gemeente besteedt veel aandacht aan communicatie richting de ouders. Zo is er een nieuwe folder, website en voorlichtingsfilm (met anderstalige voice-overs) gemaakt. Tevens is er een toolkit voor vve-professionals ontwikkeld. De gemeente organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor alle toeleiders. Naast evaluatie is het doel van deze bijeenkomst elkaar (leren) kennen en korte lijnen creëren.

1a4 Ouders

In navolging van het stedelijk ouderbeleidsplan hebben alle locaties inmiddels een locatieplan gemaakt gericht op hun eigen locatie en ouderpopulatie (in afstemming met hun koppelpartner). Zij zijn hierbij ondersteund door externen en de stedelijk projectcoördinatoren.

Aansluitend heeft de gemeente een conferentie over ouderbetrokkenheid georganiseerd. Alle voorzieningen hebben hier hun 'good practices' gedeeld en dit heeft geleid tot een inspiratiedocument met allerlei voorbeelden.

Omdat de voorschoolse voorzieningen op dit gebied iets lijken voor te lopen op de vroegscholen heeft de gemeente een subsidie beschikbaar gesteld voor de scholen om de ouderbetrokkenheid te vergroten.

1a5 Integraal vve-programma

Binnen de gemeente worden diverse vve-programma's gebruikt. De gemeente heeft hierover afspraken vastgelegd in het subsidiekader alsmede over het volgen van de brede ontwikkeling van de peuters. Bijna alle voorschoolse voorzieningen gebruiken hier inmiddels eenzelfde instrument voor. De scholing hierop wordt door de gemeente gedeeltelijk gefinancierd.

Op de vroegscholen worden drie verschillende volginstrumenten gebruikt, die niet noodzakelijkerwijs overeenkomen met het instrument van de voorschoolse voorziening. De schoolbesturen vinden de keuze hiervoor namelijk een beslissing van de directeuren. Aanvullend heeft de gemeente daarom afgesproken dat er binnen de koppels gesproken moet worden over de doorgaande lijn en afstemming.

1a6 Externe zorg

De gemeente beschikt over een heldere zorgstructuur voor peuters, die is vastgelegd in de 'Wijzer Samenwerken'. Er is inmiddels een stedelijk netwerk met CJG-coaches (Centrum voor Jeugd en Gezin) ontwikkeld en de gemeente werkt ook nauw samen met het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland om 'selectie aan de poort' te voorkomen.

Ook ambtelijk is er veel overleg. De beleidsmedewerker vve maakt, sinds kort, ook deel uit van het team jeugd binnen de gemeente. Deze groep is verantwoordelijk voor de evaluatie van de externe zorgstructuur. Hiertoe voeren zij accountgesprekken met de aanbieders uit.

1a7 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen

De vroegscholen dienen de extra middelen die zij conform de bestuursafspraken krijgen, om de inzet van de intern begeleiders uit te breiden, jaarlijks te verantwoorden in een eigen jaarverslag. Belangrijke speerpunten hierbij zijn de doorgaande lijn, ouderbeleid en kwaliteit van de uitvoering. Ook de resultaatafspraken worden hierin meegenomen.

De voorschoolse voorzieningen verantwoorden zich bij de start van het kalenderjaar en na afloop over hun kwaliteit via een locatieontwikkelplan/jaarplan. In het subsidiekader zijn de kwaliteitsafspraken te lezen waarover zij zich moeten verantwoorden.

1a8 Doorgaande lijn

In het nieuwe subsidiekader zijn nu alle zaken formeel vastgelegd en tevens zijn er een aantal aanvullende afspraken opgenomen. Deze afspraken komen ook allemaal terug in de vve-monitor.

In de loop van 2016 gaan de voorschoolse voorzieningen werken met een nieuw overdrachtsformulier: de kleine Eigen Wijzer. Dit formulier is vernieuwd aan de hand van de uitkomst van ronde tafelgesprekken tussen de partners met als belangrijkste vragen: 'Wat willen we weten?' en 'Wat willen we overdragen?'

Op dit terrein vindt ook nauwe samenwerking met het samenwerkingsverband plaats.

1b Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

De gemeente hecht veel belang aan een gezamenlijk proces en probeert iedereen te betrekken bij de uitvoering van vve. De drie stedelijke projectcoördinatoren hebben hierbij een brugfunctie tussen beleid en uitvoering.

De gemeente heeft in het najaar van 2015 een verbindingsbijeenkomst gehouden. Doel van deze bijeenkomst was het kennismaken met elkaar, omdat niet iedereen deel uit maakt van de gemeentelijke werkgroep vve.

Tijdens deze bijeenkomst bleek, volgens de gemeente, dat iedereen dezelfde visie heeft wat vve betreft. Men voelt zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de vve. Dit was binnen de werkgroep al wel het geval, maar dat wilde de gemeente graag verder uitbreiden naar de ring daar buiten.

1c Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

De gemeente heeft een externe instantie opdracht gegeven om een monitor op te zetten, waarmee zij het stedelijk vve-beleid op locatie-, bestuurs- en stedelijk niveau periodiek in kaart kan brengen. De monitor sluit aan op de Haarlemse vve-praktijk en brengt in kaart in hoeverre de vve-partners erin slagen om de gemaakte afspraken en de gewenste ambities te realiseren. Het gaat hierbij om drie onderwerpen: aanbod en bereik van vve, kwaliteit van de uitvoering en opbrengsten van vve.

In de monitor wordt een onderscheid gemaakt tussen een basisdeel, waarvan de onderwerpen (wettelijk) één maal per jaar in kaart moeten worden gebracht, en een verdiepingsdeel met wisselende thema's.

De gemeente heeft begin 2016 een eerste rapportage en aanbevelingen uit deze monitor ontvangen. Deze gegevens zullen worden gebruikt om het plan van aanpak voor 2016 te maken.

2b Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader

Het gemeentelijk vve-subsidiekader is tevens een kwaliteitskader. Hierin zijn de afspraken te lezen die de gemeente samen met de partners heeft ontwikkeld. Het betreft niet alleen wettelijke eisen, maar ook aanvullende eisen vanwege de ambities die men op vve-gebied heeft vastgesteld.

4 De oordelen over de voor- en de vroegscholen

De voor- en vroegscholen in de gemeente Haarlem hebben een digitale vragenlijst gekregen om zelf te rapporteren over de kwaliteit van vve. De vragen hebben betrekking op het vve-waarderingskader. Elke voor- en vroegschool heeft een zelfrapportage teruggekregen.

In paragraaf 4.1 worden de resultaten van de locatiebezoeken door de inspectie toegelicht. Paragraaf 4.2 bevat een overzicht van de resultaten van de vragenlijst. Een overzicht van de eigen waarderings van alle vve-locaties is naar de gemeente gestuurd.

4.1 Resultaten inspectiebezoek

Wij hebben ter verificatie van de vragenlijsten drie voorscholen (twee peuterspeelzalen en een kinderdagverblijf) en een vroegschool bezocht. Het gaat om de helft van het aantal locaties dat in 2013 is bezocht. Het onderzoek bestond uit groepsobservaties, gesprekken en documentenanalyse.

In onderstaande tabellen staan onze oordelen in percentages van het totaal aantal bezochte vve-locaties in de gemeente. Onder iedere tabel wordt een toelichting gegeven op de oordelen en de mogelijke verschillen tussen de oordelen op basis van de bezoeken en de waarderings op basis van de vragenlijsten.

Tabel 4.1a De beoordeling van de indicatoren: Conditie

A	Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1
A3	Beroepskracht - kind ratio ("dubbele bezetting")	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1

Het onderdeel condities lijkt redelijk op orde in de gemeente Haarlem. Vergeleken met de situatie in 2013 kunnen we concluderen dat alle beroepskrachten nu voldoende Nederlands spreken (indicator A5.3) en toereikend vve (indicator A5.4) zijn geschoold. Dit blijkt ook uit de ingevulde vragenlijsten. De dubbele bezetting (indicator A3) blijft, met name in de vroegscholen, een probleem. Dit bleek ook tijdens het onderzoek.

Tabel 4.1b De beoordeling van de indicatoren: Ouders

B	Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
B1	Gericht vve-ouderbeleid	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
B3	Intake	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
B7	Rekening houden met thuistaal	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1

Tijdens de inspectiebezoeken is geconstateerd dat er een duidelijke verbetering te zien is op de indicator ouders. Alle locaties hebben nu gericht ouderbeleid geformuleerd, waarin een duidelijke link is gemaakt naar het Haarlemse ouderbeleidsplan. Daarnaast is de intake op de locaties verbeterd en organiseren de locaties veel activiteiten om de ouders bij vve te betrekken. In de vragenlijsten scoren de locaties zichzelf vrij vaak met een 4 op dit onderdeel. Dit geldt met name bij indicator B2 (ouders adequaat informeren), B3 (intake), B5 (participatie vve) en B7 (rekening houden met thuistaal). De reden dat de inspectie dit oordeel niet heeft gegeven, ligt vaak in het feit dat aan de ouders niet actief vooraf wordt gevraagd welke informatie men wenst en/of achteraf navraagt of de informatie voldoet c.q. is begrepen.

Tabel 4.1c De beoordeling van de indicatoren: Kwaliteit van de uitvoering van vve

C	Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
C1.1	Een integraal vve-programma	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1
C1.2	Werken met een doelgerichte planning	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C1.3	Het activiteitenaanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er	0%	33%	33%	33%	0%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1

	wordt gedifferentieerd												
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol	0%	0%	33%	67%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1

	medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief													
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen	0%	0%	67%	33%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	

Grootste verbeterpunt op dit gebied, vergeleken met het vorige onderzoek, is de inrichting van de ruimtes op de voorscholen (indicator C2.5). Hierbij wordt meer rekening gehouden met de ontluikende geletterd- en gecijferdheid dan in 2013. De opklimming in moeilijkheidsgraad (indicator C1.4) blijft een probleem. Verrassend genoeg ook in de vroegschool. Wel is duidelijk te zien dat in de voorscholen het pedagogisch en educatief handelen is verbeterd. De locaties zijn zich dit ook zelf bewust gezien de antwoorden in de vragenlijsten.

Tabel 4.1d De beoordeling van de indicatoren: Ontwikkeling, begeleiding en zorg en externe zorg

Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem		Voorschool						Vroegschool					
D	Ontwikkeling, begeleiding en zorg	1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind	0%	33%	33%	33%	0%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg	0%	67%	33%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg	0%	0%	0%	0%	100%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1

blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden													
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Conform het beleid dat binnen de gemeente samen met de partners is vastgesteld, worden de kinderen op de voorscholen nu gevolgd via een observatiesysteem. Dit was tijdens de bezoeken goed terug te zien. Vandaar dat alle voorschoollocaties op indicator D1.1 een voldoende beoordeling hebben gekregen. De locaties waarderen zichzelf op deze indicator en op indicator D1.2 echter vaak met een 4. Dit is wat aan de hoge kant gezien het feit dat de meeste locaties nog maar net met het invullen en het maken van begeleidingsplannen begonnen zijn. De planmatige begeleiding is daardoor op de voorscholen zeer wisselend van kwaliteit. De bezochte vroegschool valt hier in negatieve zin op, omdat zij achteruit lijken te zijn gegaan op dit punt.

Tabel 4.1e De beoordeling van de indicatoren: Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

E	Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve	0%	33%	67%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken	0%	0%	0%	0%	100%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1

Op dit aspect is een groot verschil in beoordeling van de inspectie met betrekking tot de voorscholen te zien tussen het vorige en het huidige onderzoek. Er is duidelijk werk gemaakt van het verbeteren van de kwaliteitszorg. Opvallend is het verschil in de waardering die de locaties zichzelf geven bij indicator E2 (evaluatie), de helft van de locaties geeft zichzelf een 2, en de positieve(re) beoordeling van de inspectie op deze indicator. De voor- en vroegscholen lijken nogal kritisch op dit punt.

Tabel 4.1f De beoordeling van de indicatoren: Doorgaande lijn

F	Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem	Voorschool						Vroegschool						
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N	
	Doorgaande lijn													
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool	0%	33%	67%	0%	0%	3	0%	0%	0%	0%	100%	1	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	33%	0%	33%	33%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	0%	33%	33%	33%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	0%	33%	33%	33%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd	0%	33%	0%	33%	33%	3	0%	100%	0%	0%	0%	1	

Ook op dit onderdeel is, conform Haarlems beleid, verbetering te zien, maar er is ook nog voldoende ruimte voor ontwikkeling. Met name bij het bezochte 'koppel' was dit te zien voor wat betreft de afstemming van het aanbod en de begeleiding. Opvallend is dat de vroegschool zich op alle indicatoren van dit onderdeel met een 4 heeft beoordeeld.

Bij het bezochte kinderdagverblijf zijn bepaalde indicatoren van dit onderdeel niet beoordeeld, omdat hun kinderen uitstromen naar verschillende scholen. Dit verklaart het percentage onder 'go'.

Vergeleken met het vorige onderzoek is duidelijk te zien dat de 'warme overdracht' (indicator F3) op alle locaties nu voldoende is geregeld.

Tabel 4.1g De beoordeling van de indicatoren: Resultaten van vve

G	Tabel oordelen inspectiebezoek Haarlem	Voorschool						Vroegschool						
		1	2	3	4	go	N	1	2	3	4	go	N	
	Opbrengsten van vve													
G1	De resultaten worden gemeten conform de gemeentelijke afspraken	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	
G2	De resultaten zijn van voldoende niveau	0%	0%	100%	0%	0%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	
G3	Verlengde kleuterperiode	0%	0%	0%	0%	100%	3	0%	0%	100%	0%	0%	1	

Tijdens dit onderzoek zijn ook de opbrengsten van vve beoordeeld, omdat de gemeente inmiddels met de partners resultaatafspraken heeft gemaakt. De beoordeling van de inspectie is echter niet te vergelijken met de antwoorden van de locaties. Deze antwoorden waren namelijk niet betrouwbaar genoeg om een waardering uit te berekenen en zijn komen te vervallen.

4.2 Resultaten vragenlijst

De antwoorden van de locaties op de vragen in de vragenlijst zijn conform de werkinstructie van de inspectie vertaald naar eigen waarderings van een indicator. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om oordelen die door de inspectie zijn gegeven. In de onderstaande tabel staan deze eigen waarderings weergegeven in percentages van het totaal aantal vve-locaties in de gemeente. Bij de tabellen volgt een toelichting.

'GW' betekent 'geen waardering' omdat één of meer onderliggende vragen met 'onbekend' of 'niet van toepassing' is beantwoord. 'NVT' betekent 'niet van toepassing' omdat de locaties niet samenwerken met een voor- of vroegschool. 'N' is het aantal voor- en vroegscholen waar de gegevens betrekking op hebben. De waarderings worden weergegeven in een percentage. Indien van toepassing is het hoogste percentage naar boven of naar beneden afgerond om op 100% uit te komen.'

Tabel 4.2a De waardering van de indicatoren: Condities

A	Tabel waarderings vragenlijsten Haarlem	Voorschool						Vroegschool						
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N	
	Condities													
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximeisen (voorschool)	0%	0%	100%	0%	0%	29							
A3	Pedagogisch medewerker - kind ratio ("dubbele bezetting")	0%	0%	100%	0%	0%	29	0%	22%	78%	0%	0%	9	
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool	0%	7%	93%	0%	0%	29							
A5.2	Alle pedagogisch medewerkers zijn toereikend	0%	0%	100%	0%	0%	29							

	gekwalficeerd (opleiding)												
A5.3	Alle pedagogisch medewerkers spreken voldoende Nederlands	0%	7%	72%	0%	21%	29						
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold	0%	0%	100%	0%	0%	29	0%	0%	0%	100%	0%	9
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan	0%	0%	100%	0%	0%	29						

Met betrekking tot de condities laten de voorscholen een duidelijke positieve stijging zien in de eigen beoordeling ten opzichte van het onderzoek in 2013.

Alleen bij A4.1 (voldoende vve-tijd) en A5.3 (Nederlands spreken) waarderen enkele voorscholen zich nu nog met een onvoldoende. In 2013 was dit ook bij A2, A3, A5.2 en A5.5 het geval. In 2015 zijn deze indicatoren door alle voorscholen positief gewaardeerd.

Voor de vroegscholen geldt dat het ze nog steeds niet allemaal lukt om de dubbele bezetting (indicator A3) te organiseren. Wel is dit percentage afgenomen van 59% in 2013 tot 22% in 2015.

Tabel 4.2b. De waardering van de indicatoren: Ouders

B	Tabel waarden vragenlijsten Haarlem	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
B1	Gericht vve-ouderbeleid	0%	10%	10%	80%	0%	29	0%	22%	22%	56%	0%	9
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd	0%	10%	0%	90%	0%	29	0%	0%	0%	100%	0%	9
B3	Intake	0%	21%	0%	79%	0%	29	0%	0%	0%	100%	0%	9
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen	0%	21%	0%	79%	0%	29	0%	33%	0%	67%	0%	9
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool	0%	3%	14%	83%	0%	29	0%	0%	56%	44%	0%	9
B7	Rekening houden met thuistaal	0%	3%	0%	97%	0%	29	0%	22%	0%	78%	0%	9

Ook hier zijn sterke stijgingen in de eigen waardering te zien; zeker gezien het percentage voor- en vroegscholen dat zichzelf op indicatoren als goed beoordeeld. In 2013 gaven alle voorscholen zichzelf een onvoldoende waardering op B1 (gericht vve-ouderbeleid) en B3 (intake). Bij B5 (vve-participatie) en B7 (rekening houden met thuistaal) lagen deze percentages respectievelijk op 89% en 79%. Gezien bovenstaande tabel vinden de voorscholen zelf dat ze zich hierin goed ontwikkeld hebben.

Ook de vroegscholen waarderen zichzelf op dit aspect veel hoger dan twee jaar geleden. Meest opvallend is dit bij de intake (indicator B3). In 2013 gaf 76% van de vroegscholen aan dit niet op orde te hebben. Nu geven alle vroegscholen zichzelf hiervoor de beoordeling goed.

Tabel 4.2c. De waardering van de indicatoren: Kwaliteit van de uitvoering van vve

Tabel waarderingen vragenlijsten Haarlem		Voorschool						Vroegschool					
C	Kwaliteit van de uitvoering van vve	1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
C1.1	Een integraal vve-programma	0%	0%	24%	76%	0%	29	0%	11%	0%	56%	33%	9
C1.2	Werken met een doelgerichte planning	0%	0%	0%	100%	0%	29	0%	11%	0%	78%	11%	9
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd	0%	28%	72%	0%	0%	29	0%	22%	78%	0%	0%	9
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend	0%	14%	0%	86%	0%	29	0%	33%	0%	67%	0%	9

Ook op dit aspect waarderen de voorscholen zichzelf beduidend beter dan in 2013. Bij C1.1 (integraal programma) gaf toen 89% aan dit voldoende te vinden; nu geeft 76% zich daarvoor een goed. Ook bij C1.2 (doelgerichte planning) waar in 2013 14% van de voorscholen zichzelf nog een onvoldoende gaf, is nu een duidelijke stijging te zien.

De waardering van de vroegscholen op alle indicatoren van dit aspect is nagenoeg gelijk gebleven.

Tabel 4.2d. De waardering van de indicatoren: Ontwikkeling, begeleiding en zorg

Tabel waarderingen vragenlijsten Haarlem		Voorschool						Vroegschool					
D	Ontwikkeling, begeleiding en zorg	1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen	0%	10%	0%	90%	0%	29	0%	11%	0%	89%	0%	9
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind	0%	10%	0%	90%	0%	29	0%	11%	0%	89%	0%	9
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg	0%	7%	0%	93%	0%	29	0%	0%	11%	89%	0%	9
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg	0%	0%	100%	0%	0%	29	0%	0%	100%	0%	0%	9
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren	0%	3%	10%	80%	7%	29	0%	0%	11%	89%	0%	9

D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden	0%	0%	0%	100%	0%	29	0%	0%	22%	78%	0%	9
------	---	----	----	----	------	----	----	----	----	-----	-----	----	---

De opvallendste verschuivingen voor de voorscholen zijn hier te zien op de eerste drie indicatoren (volgen, plannen en evalueren). In 2013 waardeerden de voorscholen zich hierop, met respectievelijk 100%, 86% en 71%, nog onvoldoende.

Bij de vroegscholen zijn deze verschuivingen met name te zien op de laatste twee indicatoren. Deze hebben betrekking op de externe zorg. In negatieve zin valt de waardering van D1.2 (planmatige begeleiding) ten opzichte van 2013 op. Men was toen positiever over deze indicator.

Tabel 4.2e. De waardering van de indicatoren: Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

E	Tabel waarderungen vragenlijsten Haarlem	Voorschool						Vroegschool					
		1	2	3	4	gw	N	1	2	3	4	gw	N
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool	0%	0%	0%	100%	0%	23	0%	0%	0%	89%	11%	9
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig	0%	93%	0%	7%	0%	23	0%	67%	0%	33%	0%	9
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve	0%	28%	0%	72%	0%	23	0%	22%	0%	67%	11%	9
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen	0%	14%	86%	0%	0%	23	0%	33%	67%	0%	0%	9
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie	0%	0%	0%	100%	0%	23	0%	0%	0%	89%	11%	9
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken							0%	0%	0%	89%	11%	9

De meeste ontwikkeling, in de beleving van de locaties, lijkt hier gemaakt op de indicatoren E5 (borging) en E6 (kwaliteit van vve). Opvallend is dat de waardering op E2 (evalueren van de kwaliteit), zowel voor de voor- als voor de vroegscholen, niet veel verschilt van die van 2013. Hier lijkt nog een ontwikkelpunt voor de locaties te liggen.

Tabel 4.2f. De waardering van de indicatoren: Doorgaande lijn

F	Tabel waarderingen vragenlijsten Haarlem	Voorschool							Vroegschool						
		1	2	3	4	nvt	gw	N	1	2	3	4	nvt	gw	N
	Doorgaande lijn														
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool	0%	0%	100%	0%	0%	0%	23	0%	0%	100%	0%	0%	0%	9
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool	0%	73%	3%	21%	0%	3%	23							
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht	0%	14%	14%	72%	0%	0%	23	0%	67%	0%	33%	0%	0%	9
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	3%	3%	66%	28%	0%	23	0%	0%	11%	89%	0%	0%	9
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	0%	3%	66%	28%	3%	23	0%	11%	22%	56%	0%	11%	9
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd	0%	3%	0%	66%	28%	3%	23	0%	11%	11%	67%	0%	11%	9
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd	0%	3%	0%	66%	28%	3%	23	0%	33%	23%	33%	0%	11%	9

De waardering van de voorscholen op F2 (doorstroom) wisselt niet zo sterk van de waardering in 2013. Hier lijkt dus nog steeds een ontwikkelpunt te liggen. Opvallend is de waardering van F3: de warme overdracht. Voorscholen waarderen dit beter dan in 2013, terwijl de vroegscholen dit beduidend slechter beoordelen (35% in 2013 tegen 67% nu). Dit verdient nader onderzoek door de partners binnen de gemeente.

Men is ten aanzien van de afstemming tussen de voor- en vroegschool (de laatste vier indicatoren) positiever dan in 2013.

Het onderdeel resultaten (aspect G) ontbreekt in deze paragraaf. De antwoorden op de resultaatvragen waren namelijk niet betrouwbaar genoeg om een waardering uit te berekenen en zijn komen te vervallen.

5 Conclusies

Wij hebben zowel op het niveau van de gemeente, als op het niveau van de afzonderlijke locaties, de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Haarlem beoordeeld.

De oordelen zijn gebaseerd op de antwoorden op vragenlijsten door zowel de gemeente als de vve-locaties. De antwoorden van de gemeente zijn geverifieerd in gesprekken en aan de hand van beschikbaar gestelde beleidsdocumenten. De antwoorden van de vve-locaties zijn in een beperkte steekproef van onderzoeken ter plaatse geverifieerd.

Conclusies gemeentelijk vve-beleid

De gemeente Haarlem heeft de afgelopen jaren met haar vve-partners stevig gewerkt aan kwalitatief goed vve-beleid. Hierbij heeft zij gestuurd op gezamenlijkheid en samenwerking (in koppels).

Het resultaat mag er, gezien de beoordeling bij deze eindmeting, zijn. Maar liefst tien van de twaalf indicatoren (indicator 2a kent geen beoordeling '4') zijn als 'voorbeeld voor anderen' beoordeeld. Bovendien zijn er ten opzichte van de tussenmeting in 2013 negen indicatoren positiever beoordeeld.

De inspectie ziet de toekomst met het volste vertrouwen tegemoet. De gemeente en haar partners zijn ambitieus en dat betekent dat het vve-beleid volop in ontwikkeling zal blijven.

Verbeterafspraken

Er zijn geen verbeterafspraken.

Verbeterpunten

Er zijn geen verbeterpunten.

Voldoende oordelen

- 1a2 Bereik
- 1a9 Resultaten
- 2a De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt.

Voorbeelden voor anderen

- 1a1 Definitie doelgroepkind
- 1a3 Toeleiding
- 1a4 Ouders
- 1a5 Integraal vve-programma
- 1a6 Externe zorg
- 1a7 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen
- 1a8 Doorgaande lijn
- 1b Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau
- 1c Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau
- 2b Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader

Kwaliteit van vve op de locaties en relatie tussen de bezoeken en de vragenlijsten

Dit jaar is gebruikgemaakt van een beperkte steekproef namelijk de helft van de locaties die in 2013 zijn bezocht. Vooraf hebben de locaties een vragenlijst ingevuld die tijdens het onderzoek werd geverifieerd. Opvallend is dat de meeste locaties zichzelf hoog waarden. Dit bleek tijdens de bezoeken niet altijd terecht.

Over het algemeen is echter een positieve trend ten opzichte van het vorige onderzoek in 2013 te zien. Zo zijn de condities op de voorscholen op orde. Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands en zijn toereikend vve geschoold. Daarnaast is het educatief, didactisch en pedagogisch handelen van voldoende niveau. Dit lijkt op de voorscholen zelfs verder verbeterd te zijn.

Ook het ouderbeleid en de kwaliteitszorg op de locaties is sterk ontwikkeld sinds het vorige onderzoek. Hierbij is duidelijke focus aangebracht en wordt planmatiger gewerkt. Opvallend is echter dat de inspectie hierover positiever oordeelt dan de locaties zelf.

Tot slot verdient het volgen en begeleiden van kinderen nog (steeds) aandacht. Hoewel een verbetering te zien is, vanwege het systematischer volgen van de kinderen door de voorscholen, staat dit op een aantal locaties nog in de kinderschoenen. De locaties erkennen dit zelf ook en waarden dit onderdeel wisselend.

Relatie tussen gemeentelijk beleid en kwaliteit op de locaties

Met name op de voorscholen was de relatie tussen het gemeentelijk beleid en de kwaliteit duidelijk terug te zien. Zo is het volgen van de kinderen verbeterd door de invoering van een observatiesysteem. Het ouderbeleid per locatie is ontwikkeld en heeft een flinke impuls gegeven aan de participatie van ouders. Het jaarplan is bij de voorscholen in gebruik en heeft gezorgd voor een kwaliteitsimpuls op het gebied van het planmatig werken aan verbetermaatregelen.

Omdat de gemeente resultaat- en aanvullende procesafspraken heeft opgesteld, is nu ook het onderdeel 'Resultaten' beoordeeld. De locaties voldoen aan deze afspraken. Tegelijkertijd moet worden vermeld dat er op korte termijn een nieuwe afspraak hierover zal worden gemaakt met de vroegscholen.

Opvallend was dat op het onderdeel doorgaande lijn op de locaties bleek dat het stedelijk beleid zich al verder aan het ontwikkelen was. De gemeente heeft een externe instantie opdracht gegeven om de kwaliteit van de doorgaande lijn tussen de koppels in kaart te brengen. Hier werd tijdens de bezoeken aan gerefereerd.

Ontwikkeling van kwaliteit tussen meting 2015-2016 en die van 2013

Zoals hierboven al vermeld, is de kwaliteit van vve in de gemeente Haarlem verbeterd. Ten opzichte van de tussenmeting in 2013 zijn er negen indicatoren positiever beoordeeld. Hiermee zijn nu alle aspecten voldoende.

Van de drie onvoldoende indicatoren in 2013 zijn er twee, te weten interne kwaliteitszorg en systematische evaluatie en verbetering, nu zelfs als goed beoordeeld.

Het is duidelijk dat de partners verder zijn gegaan met de verbetering van vve. Naast de aandachtspunten uit het vorige inspectierapport is er ook aan andere gebieden gewerkt. Hierdoor zijn een flink aantal indicatoren als 'voorbeeld voor anderen' aangemerkt.

Vervolgafspraken:

- Wij zullen vanaf 2016 de kwaliteit van vve in de gemeente Haarlem via het reguliere signaalgestuurd toezicht volgen (monitor 2015).

6 Reactie van de gemeente

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Haarlem.

Daarnaast hebben wij de gemeente gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van het vve-beleid.

Hieronder geeft de gemeente haar reactie:

Wij zijn erg verheugd dat de Inspectie van het Onderwijs de goede samenwerking en de gezamenlijke inspanningen positief beoordeelt en deze terug ziet in de praktijk. De komende periode besteden we met de partners aandacht aan het toekomstig OAB & VVE-beleid (2018-2022). Hierin nemen wij de aanbevelingen van de inspecteur mee.